

HOME SCHOOLING: ПРОБЛЕМИ ДОМАШНЬОГО НАВЧАННЯ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Кириченко А. Ю., Карчина Л. Я.¹, Петрощук Н. Р.²

¹*КПНЗ «Київська Мала академія наук учнівської молоді»,*

²*Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова, м. Київ*

Ми живемо у ХХІ ст., часі, що ознаменувався надзвичайно стрімким розвитком людства, науки та технологій, розквітом свободи самовираження, широкими можливостями у найрізноманітніших сферах життя сучасного суспільства. Сьогодні великий вплив на формування людини як особистості мають нові погляди на облаштування світу, перспективні шляхи розвитку держави, міжнародні відносини, поняття суспільства, сім'ї та індивідуальності. Змінились і наші цінності: на зміну споживчому ставленню людини до довкілля прийшло прагнення зберегти природну красу та унікальність світу. Гострим стало питання екології, тож у моду ввійшло забезпечення всіх людських потреб із мінімальною шкодою для навколишнього середовища.

Великих змін зазнала також методика виховання молодого покоління. Зараз найбільші цінності у стосунках батьків і дітей являють собою взаємоповагу та розуміння. Кожна дитина – це в першу чергу особистість, і дуже важливим є створення необхідних умов для її всебічного розвитку та реалізації її талантів. Тож відповідно зазнала реформування й освіта, що відіграє значну роль у формуванні підростаючого покоління.

Окрім надання дитині базового обсягу знань із різних навчальних дисциплін, ключовим завданням освітніх закладів стало забезпечення учнів простором для становлення їх як індивідуальних представників суспільства. Сьогодні пріоритетним стає виконання дітьми творчих завдань, обговорення та дискусій на актуальні теми, проведення флешмобів і творчих заходів, організація пізнавальних поїздок, зустрічей із лідерами суспільної думки та представниками творчої еліти.

Дуже актуальним нині є питання рівності у можливостях всіх членів суспільства. Забезпечення рівних можливостей суттєво відобразилося на освітньому процесі у провідних високорозвинутих країнах. Саме тому і з'являється поняття хоумскулінг (домашнє навчання). Отже, **новизна** обраної мною **теми** у тому, що на сьогодні хоумскулінг може стати реальною альтернативою класичній шкільній освіті. Тож **об'єктом дослідження** є різні форми домашнього навчання та їх особливості. **Предметом дослідження** – процес хоумскулінгу в Україні та світі, що є співпрацею всіх учасників освітнього процесу. **Метою роботи** – виявлення переваг та недоліків домашнього навчання.

Не кожна дитина має можливість відвідувати навчальний заклад, а право на освіту є в усіх. Тож **актуальність обраної теми** у тому, що наявність домашнього навчання як повноцінного способу здобуття освіти необхідна сучасному прогресивному суспільству для реалізації прав і потенціалуожної особистості, не залежно від будь-яких життєвих обставин.

Зараз в Україні відбувається багато освітніх реформ, деякі з них стосуються хоумскулінгу. Наразі розвиток домашнього навчання дуже важливий, адже все більше сімей звертаються до цієї форми здобуття освіти. З 20 серпня 2019 р. Міністерством освіти і науки України було складено лист №1/9-525 щодо організації форм здобуття загальної середньої освіти, адресований керівникам департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської, державних адміністрацій, керівникам закладів загальної середньої освіти [3]. У цьому листі Міністерство освіти і науки України привертає увагу до найбільш важливих питань з організації освітнього процесу за різними формами здобуття освіти.

Якщо донедавна діти могли навчатися вдома лише з поважних причин, і дозвіл на це надавало місцеве управління освіти, то тепер переведення учня на будь-яку форму домашнього навчання не потребує додаткового погодження, батькам достатньо лише написати заяву. Натомість всі хоумскулери зобов'язані чотири рази на рік складати підсумковий контроль, щоб перевіряти, чи відповідають їх знання рівню Держстандарту. Також, згідно із листом Міністерства освіти і науки України

керівникам закладів загальної середньої освіти щодо організації форм здобуття загальної середньої освіти, навчання дитини вдома може відбуватися за всіма формами хоумскулінгу, що були згадані в роботі (дистанційна, заочна, екстернатна, сімейна, педагогічний патронаж) [1, 2].

Однак поки хоумскулінг переживає своє становлення в нашій країні, українські діти на домашньому навчанні відчувають всі проблеми і недоліки організації хоумскулінгу.

По-перше, через брак досвіду ні учні, ні їх батьки у більшості випадків не мають чіткого уявлення про те, як має відбуватися освітній процес у дома. Незручності терплять і педагоги, бо вони повинні приймати заліки й контрольні роботи хоумскулерів без конкретних вимог щодо їх оцінювання та проводити уроки у дітей вдома, що також потребує певних інструкцій і займає частину особистого часу вчителя.

По-друге, над якістю освіти хоумскулерів не здійснюється такий контроль, що міг би спонукати сім'ї відповідально ставитися до навчання вдома. В результаті не всі діти на домашньому навчанні мають рівень знань, який відповідає їхнім віковим особливостям. І хоча хоумскулери не зобов'язані чітко притримуватися шкільної програми, вони повинні володіти тією інформацією, що буде потрібна їм під час Зовнішнього Незалежного Оцінювання. Також мало хто з українських хоумскулерів використовує всі можливості доступу до різних інтернет-ресурсів, а причина полягає у тому, що вони просто не знають, як використовувати всі корисні для навчання джерела. Це свідчить про недостатню обізнаність українського підростаючого покоління з приводу новітніх методів навчання. Вони тільки починають ознайомлюватися із поняттям самоосвіта, хоча для підсумкових іспитів уже необхідний етап власне самоопрацювання значної частини інформації.

Тож задля прискорення процесу становлення хоумскулінгу як повноцінної форми здобуття освіти Україна може звернутися до досвіду інших країн світу та черпати певні ідеї, що допомогли б швидко організувати домашнє навчання на високому рівні і належним чином контролювати якість знань хоумскулерів. Адже в руках молодого покоління майбутнє нашої держави, тому всі українські діти заслуговують на повноцінну та якісну освіту.

Список використаних джерел

1. Закон України Про освіту.
2. Закон України Про загальну середню освіту.
3. Лист №1/9-525 від 20.08.19 Міністерства освіти і науки України.

ЕКОПОСУД – АЛЬТЕРНАТИВА ПЛАСТИКУ

Лахіна А. Є., Катериняк Т. Б.

Тернопільський НВК «Загальноосвітня школа I-ІІІ ступенів – економічний ліцей № 9 ім. І. Блажкевич», м. Тернопіль

За інформацією Європейської комісії, одноразові предмети з пластику складають 70% від того сміття, що знаходять в океанах та на узбережжях, а мікропластик є у будь-якій водоймі на Землі. Ба більше, пластмаса вже зустрічається у харчовому ланцюжку людини. Мільйони людей у всьому світі, відпочиваючи, залишають пластиковий посуд та інше сміття такого типу, яке забруднює навколишнє середовище. Тому треба щось робити!

Предмет і об'єкт дослідження: одноразовий посуд з пластику, його вплив на здоров'я людини та довкілля; екопосуд, виготовлений з природної сировини.

Мета екологічного проекту: привернути увагу суспільства до проблеми забруднення середовища пластиком; прищеплювати учням та громадськості міста усвідомлення відповідальності за екологічний стан міста; підвищувати екологічну свідомість людей; довести, що екопосуд є гідною альтернативою одноразовому посуду; заохотити людей до використання багаторазових речей; продемонструвати альтернативу пластиковому посуду – екопосуд.

Завдання проекту: проаналізувати проблему забруднення середовища пластиком; довести шкідливість використання одноразового посуду та показати важливість зменшення його використання; довести, що екопосуд сприятиме покращенню стану довкілля; вивчити думку населення – провести анкетування серед учнів-старшокласників та вчителів, щодо використання ними пластику; дізнатися, як виготовляється екопосуд з пшеничних висівок, кавової гущі; ознайомитися з його